

معرفی کتاب

تألیف: دکتر ایرج نبی‌پور و دکتر مجید اسدی

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی بوشهر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۳۲-۱۶-۱

۱۱۵ صفحه، ۱۳۹۰، قیمت: ۰ ریال

کاربرد ید پایدار در رخدادهای هسته‌ای

شامل جلوگیری از اثرات قطعی (deterministic) مانند هیپوتیروئیدی در نتیجه‌ی برخورد با مقادیر بالای تابش پرتوی و نیز کاهش اثرات احتمالی (Stochastic) مانند سرطان تیروئید و ندول‌های تیروئید برآمده از برخورد با مقادیر کمتر ید رادیواکتیو می‌باشد.

از آنجا که در شرایط طبیعی فیزیولوژیک بدن، انتقال دهنده‌ی سدیم-ید که بر روی سطح سلول‌های تیروئیدی هستند را می‌توان با مصرف ید فراوان کاهش داد، تجویز یدید پتاسیم به عنوان ید غیررادیواکتیو در هنگام بروز حادثه در راکتور هسته‌ای و گذر ابر اتمی برخاسته از این حادثه، بهترین شیوه‌ی منطقی برای اشباع غده‌ی تیروئید با ید غیررادیواکتیو و ممانعت این غده از برداشت ید رادیواکتیو می‌باشد. پس از یک رخداد هسته‌ای، توجه به سازوکار پخش ید پایدار و مسائل و مشکلات نوپدید، نگرش ژرفی را می‌طلبید. با توجه به نزدیک بودن زمان آغاز به کار نیروگاه هسته‌ای بوشهر، وجود یک دستورالعمل پایه برای کنش‌های پیشگیرانه با ید پایدار در پس از

امروزه از انرژی هسته‌ای و مواد رادیواکتیو در پزشکی، صنعت، کشاورزی و تحقیقات استفاده می‌شود. با تمام تدبیر ایمنی و رعایت استانداردهای بین‌المللی، جهان شاهد دهها مورد سانحه پرتویی تاکنون بوده است. جمهوری اسلامی ایران، پرستاب به سوی تکنولوژی هسته‌ای گام برمی‌دارد و از این رو، آشنایی با ابعاد یک حادثه هسته‌ای و آمادگی و پاسخ پزشکی به فوریت‌های یک رخداد هسته‌ای، از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است.

از دیدگاه استراتژیک، توجه به پیامدهای سلامت در گستره‌ی عموم مردم، پس از رخداد هسته‌ای که ممکن است در راکتورهای اتمی نیروگاه هسته‌ای روی دهد، با در نظر گرفتن این گونه رخدادها، فوق العاده مهم می‌باشد. رخدادهای ناگوار در راکتورهای هسته‌ای، در چند دهه‌ی گذشته در جهان روی داده‌اند، و این رخدادها با آزادسازی مقادیر عظیمی از گازهای بی‌اثر، ید رادیواکتیو و دیگر ایزوتوپ‌ها توأم بوده‌اند.

بدین‌سان، اقدامات حفاظتی برای رویارویی با پیامدهای سلامت بر انسان ایزوتوپ‌های ید رادیواکتیو

* بوشهر، دانشگاه علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی، مرکز تحقیقات زیست فناوری دریایی خلیج فارس، پژوهشکده زیست پزشکی خلیج فارس
E-mail: inabipour@gmail.com

به منظور سنجش آشنایی و سطح آگاهی پزشکان بوشهر در مورد آمادگی و پاسخ پزشکی در حوادث هسته‌ای، پرسشنامه‌ای بر اساس پروتکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و سازمان جهانی بهداشت تدوین شد و ۲۳۳ نفریزشک (عمومی و متخصص) استان بوشهر در یک مطالعه مقطعی مورد مطالعه قرار گرفتند. نمره کل پزشکان ۳/۹۹ از نمره کل ۱۳ بود (میانگین نمره ۳/۷ برای پزشکان عمومی و ۴/۲۸ برای متخصصین)، پزشکان عمومی و متخصص در بخش‌های فیزیک پرتوها، علائم بالینی و تشخیص سندرم حاد پرتویی، ترباز و مدیریت بحران و درمان‌های اولیه رفع آلودگی داخلی، نمرات قابل قبول را به دست نیاوردند.

امید است، نوشتار کنونی بتواند به عنوان حلقه‌ای از زنجیره‌ی مواد آموزشی نه تنها در میان گروه پزشکی بلکه به عنوان ماده‌ای خام در نگارش پیش‌نویس دستورالعمل ملی "رویارویی با رخدادهای هسته‌ای" به کار برد شود. بی‌شک، دانش، نگرش ژرف و تفکر نقادانه‌ی پژوهشگران و دانشمندان کشور عزیزان بر غنای دانستنی‌های کنونی خواهند افزود.

رخدادهای هسته‌ای، بسیار فراوان احساس می‌شود. نوشتار کنونی در پی آن است که اصول پایه و سامانه‌های منطقی برای پیش‌پخت قرص یدید پتاسیم در پیش از رخداد هسته‌ای و نیز راهکارهای پخت و شیوه‌ی تجویز این قرص‌ها در هنگامه‌ی رخداد حادثه‌ی هسته‌ای را نمایان کند.

در یک فراغرد کلی، نوشتار کنونی، نه تنها دستورالعمل‌های سازمان بهداشت جهانی را ارائه می‌دهد بلکه از تجربیات دیگر کشورها، به ویژه کشورهای عضو اتحادیه‌ی اروپا نیز مدد جسته است. رخدادهای هسته‌ای در نیروگاه‌های چرنوبیل و فوکوشیما ژاپن نشان دادند که رخدادهای هسته‌ای فقط یک مسئله‌ی بومی نبوده و پیامدهای بر سلامت آن می‌تواند بر اساس شرایط اقلیمی تا صدها کیلومتر گسترش یابد. بدین سان طراحی مدیریت بحران یک رخداد هسته‌ای در سطح ملی و آموزش "پاسخ و آمادگی پزشکی در رخدادهای هسته‌ای" از اولویت‌های مطرح در گستره‌ی سلامت می‌باشند. مؤسسه‌های دروس آکادمیک گروه پزشکی و پیراپزشکی، هیچ‌گونه برنامه‌ی آموزشی برای رویارویی با رخدادهای هسته‌ای تدارک دیده نشده است.